

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XVI. Idem Episcopo a Lingoniensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

decimas terrarum de Sarcole diu possederint in quiete, antequam ad Templariorum potestatem, & dominium pervenissent; & postquam Templarii terras adquisierint, prædictas decimas earundem per quadraginta annos, & amplius pacificè possedissent, nunc eis ipsas decimas subtrahere non verentur, in aliis eisdem graves injurias irrogantes. *Et infra:* His igitur, & aliis, quæ coram prædicto Capellano fuere proposita, plenius intellectis, quia de ipsis non potuit fieri plena fides, discretioni vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus inquisita plenius veritate, si Abbas & monachi sufficienter ostenderint, quod à Templariis decimas de terris prædictis per quadraginta annos continuò perceperint sine lite, vos ad præstationem decimarum ipsarum Templarios auctoritate Apostolica compellatis. Cum enim tanto tempore contra indulta privilegia decimas solverunt, eis renuntiasse tacite præsumuntur. Quod si forte in probatione defecerint, ab ipsorum petitione Templarios absolvatis, ipsis super hoc appellatione postpositâ perpetuum silentium imponentes; super aliis verò, auditis quæ hinc inde duxerint proponenda, quod justum fuerit, appellatione postpositâ statuatis: facientes quod decreveritis, &c.

NOTÆ.

^{iv} ^a *Lemovicensi.*) Ita etiam legitur in tertia collectione sub hoc tit. cap. 5. De Lemovicensi

Ecclesia nonnulla adduxi in cap. 17. de majorit. & obed. & commentarium hujus textus dedi supra in cap. si de terra.

CAPVT XVI.

Idem Episcopo ^a *Lingoniensi.*

Cum capella Ducis ^b Burgundiæ gaudere dicatur hujusmodi privilegio, quod nullus Archiepiscopus, vel Episcopus in personas ^c Canonicorum ejusdem capellæ suspensionis, vel excommunicationis, aut interdicti sententias audeat promulgare, ^d Decanus Christianitatis, & quidam capellæ supradictæ Canonici, qui parochiales Ecclesias à te tenent, occasione privilegii prælibati in his etiam, quarum jurisdictio ad te pertinet, ita se dicunt exemptos, ut quantumcunque graviter interdicti excedant, tuæ correctioni recusent, & sententiæ subjacere. Quocirca mandamus, quatenus in quantum exempti sunt ejusdem ratione capellæ, Apostolicis privilegiis deferat reverenter; sed in quantum ratione parochialium Ecclesiarum, vel aliàs jurisdictionem tuam respicere dignoscuntur, officii tui debitum in eisdem liberè prosequaris.

NOTÆ.

² *Lingoniensi.*) In tertia collectione, ubi sub hoc tit. cap. 6. reperitur textus hic, tantum habetur *Idem*; sed rectius in præsentem legitur *Lingoniensi*, ex infra dicendis. De hac diocesi nonnulla adduxi in cap. 8. de rescriptis.

^{1.} ^b *Burgundiæ.*) In tertia collectione legitur *Bohemiæ*, sed male; nam si præsens capella esset in Regno Bohemiæ, quomodo conqueri poterat de ejus capellanis, atque eorum correctionem intendere Lingoniensis Præsul, qui est in Gallia? Agitur ergo in præsentem de capella Ducis Burgundiæ, quæ celebris est, & vulgò dicitur *Sancta Capella*: eam Divione instituit Hugo III. Dux Burgundiæ anno 1172. ut constat ex præcepto ipsius fundationis edito ab Auberto Mirco, & referunt *Altefferra de Ducibus cap. 8.* Paulus Ydumay in not. ad *Innoc. III. lib. 4. Registr. epist. 201.* Chassaneus in *catal. p. 12. considerat. 63.*

^{2.} ^c *Canonicorum.*) Sæpius enim Principes, & Comites ac Duces Archiepiscopatum habere legimus. In Concilio Aurelian. 4. *can. 7. & 16.* Cabillon. 1. *cap. 14.* apud Ordericum *lib. 6. hist. pag. 622.*

& alios mediæ ætatis scriptores, quos congerunt Dadinus *Altefferra de Ducibus lib. 2. cap. 8.* Filæcus in *cap. 9. §. 15. per tot. de offic. Ord. m.*

^d *Decanus Christianitatis.*) Id est sancti Joannis Baptistæ Divionensis, de qua capella agit *Innoc. lib. 3. registr. 15. in epist. 201.* missa Abbati, & Priori Cisterciensi, & Decano hujus capellæ, ibi: (Dilectus filius I. Decanus Christianitatis Divionensis. in nostra proposuit præsentia constitutus, quod cum olim L. I. & H. Canonicis Capellæ Ducis Divionensis. Lingonensis. dioc. non ad correctionem, sed potius ad infamationem ipsius nobis quædam denuntiantibus, contra ipsum ven. f. n. Matisconensis. Episcopo, & suis cõjudicibus dederimus in mandatis, ut vocatis qui essent propter hoc evocandi, quod invenirent super objectis, per suas nobis literas intimarent, partibus in ipsorum præsentia cõstitutis, & eodẽ inficiante Decano, quod denunciationem ipsam moniti charitativa præcesserit, & firmiter asserente prædictos Canonicos factæ denunciationis tempore inimicos ejus, & amulos extitisse, tandem fuit ad Sedem Apostolicam appellatum, ejus appellationi memorati iudices detulerunt. Idem verò Decanus quorundam religioso-

religiosorum litteras representans, qui de vita, & conversatione ipsius laudabile testimonium perhibebant, nobis humiliter supplicavit, ut occurrere adversariorum suorum malitiæ, ac laboribus ejus finem imponere dignemur. Nolentes autem ipsam indebitè fatigari, discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus si denunciatores præfati monitionem charitativam præmississe super objectis probare nequiverint, aut Decanus ipse docuerit illos suos exititisse denunciationis tempore inimicos, eundem ab illorum denunciatione, sublato appellations obstaculo absolvatis. Alioquin in eodem negotio juxta priorum continentiam litterarum, appellatione remota ratione præviâ procedatis. Quod si non omnes, &c. duo vestrum, &c. Tu denique fili Abbas super te ipso, &c. Datum Lateran Idib. Januar. P. N. anno XV.

COMMENTARIUM.

4 CUM Dux Burgundiæ capellam propriam haberet cum capellanis Aulicis, ut plerunque magni Dynastæ habent, ut Magnus noster Monarcha, de cujus sacello librum edidit Turturetus; & Reges Aragoniæ, Exca in l. unic. C. de palat. fol. 80 Dynastæ Bituricensis, Alteserra dicto cap. 8. privilegium exemptionis capellani habebant ab omni jurisdictione diocesana; unde intendebant nec ratione parochialium Ecclesiarum, quas à

Lingoniensi Episcopo acceperant, illis subesse, etiam si in earum regimine magna crimina perpetrarent. Sed contrarium decrevit Innocentius III. videlicet eos ratione exemptionis, quam virtute capellæ habebant, non posse eximi à jurisdictione Episcopi Lingoniensis, propter Ecclesias parochiales, quas regebant; & merito, nam etiam religiosus exemptus promotus ad beneficium parochiale, ratione illius beneficii subicitur imperio, & jurisdictioni ordinarii, ut probant pluribus relatis Barbosa in collect. ad Clement. 1. num. 10. de statu monach. Sanchez in præcep. decalog. lib. 6. cap. 6. num. 36. Moneta de conservat. cap. 6. num. 51. & cap. 7. num. 272. Cochier. de jurisd. in exemptos, 2. part. quæst. 45. Salgado de retent. bullar. 2. part. cap. 15. n. 3. quod etiam contingit in quocunque exempto, qui conveniri potest coram ordinario ratione officii, seu publicæ functionis, ex l. unic. Cod. in quibus causis milites for. præscript. l. 2. Cod. ubi decur. authent. iudices sine quoquo suffrag. §. nolimus, in fin. Unde in præfenti casu etsi capellani Ducis Burgundiæ exempti essent à jurisdictione ordinaria, tamen propter Ecclesias parochiales, quas regebant, poterant puniri ab Episcopo Lingoniensi, à quo eas acceperant. Docuerunt Turturetus in sacello sacro, cap. 4. Bosquet. ad Innoc. III. lib. 1. registr. 13. epist. 17. Lara de capell. c. 16. num. 15. Barbosa de potest. Episc. alleg. 123. qui exinde utiles, & in foro quotidianas quæstiones resolvunt circa exemptos peccantes in officiis propriis.

CAPVT XVII.

Idem Abbati, & Fratribus à Evafinen. canobii.

EX ore sedentis in throno procedit gladius bis acutus, quoniam ex ore Romani Pontificis, qui præfidet Ap. Sedi, rectissima debet exire sententia, quæ contra justitiam nulli parcat, sed reddat unicuique quod suum est. Cùm igitur inter nos, & ven. f. n. V Vigornien. Episc. super monasterii vestri subiectione, ac libertate controversa verteretur, & nos eandem terminandam commiserimus iudicibus delegatis, causam eandem sufficienter instructam ad nostram præsentiam remiserunt, certum partibus terminum præfigentes, quo cum instrumentis, & attestationibus nostro se conspectui præsentarent sententiam recepturæ. Partibus igitur in nostra præsentia constitutis, per procuratores idoneos audientiam præbuimus liberam, & benignam. Et quidam monasterii vestri proposuit procurator, quod idem monasterium ab ipsa sui fundatione liberum extitit, & exemptum, ad hoc probandum privilegia prædecess. nostri inducens duo, videlicet Constant. unum, & alterum Alexandri; nec non indulgentiam Clementis, & Cœlestini: quorum usum continuum longis retrò temporibus per depositiones testium ostendere nitebatur. Et infra: Porro in privilegio Const. quiddam contineri perspicitur, per quod idem cœnobium videtur ad jurisdictionem Episcopalem pertinere, videlicet quod Abbas ejusdem monasterii primum locum post V Vigornien. Præsulem semper obtinebat. Vnde cùm locum ipsum obtinere non possit in Concilio generali, neque in provinciali, quoniam absonum esset ut Abbas primus post illum super alios Episcopos resideret; relinquitur ergo, quod locum illum in Episcopali Synodo intelligatur habere, quasi teneantur ad Synodum Episcopalem accedere, ac per hoc ipsius statuta recipere, ac servare. In privilegio verò Alexandri Papæ quiddam aliud continetur, propter quod diocesanus Episcopus in eodem cœnobio jurisdictionem, etsi non in omnibus, in quibusdam tamen retinuisse videtur, cùm in illo dicatur quod V Vigornienfes Episc. à fratribus ejusdem loci aliquid injustè non exigant; sed his tantum contenti permanent, quæ prædecessores eorum antecessoribus suis constat rationabiliter impendisse. Vnde constat, quod Abbates Episcopis aliqua de suis exhibere tenentur. Nos igitur his, & aliis diligenter auditis, & perspicaciter intellectis, cùm à neutra parte